

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 11 grudnia 2019 r.

Poz. 8709

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.761.2019 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 6 grudnia 2019 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VI/46/19 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty, dalej jako „uchwała” – w części określonej w § 8 ust. 1 uchwały w zakresie wyrazów „co najmniej 200”, jako sprzecznej z art. 41a ust. 5 w zw. z art. 41a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.), dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 15 marca 2019 r. Rada Gminy Radziechowy-Wieprz przyjęła uchwałę Nr VI/46/19 w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 41a ust. 5, art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 6 listopada 2019 r.

W toku wszczętego postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, iż uchwała w części podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Zgodnie bowiem z art. 41a ust. 5 ustawy, rada gminy określi w drodze uchwały:

- szczegółowe zasady wnoszenia inicjatyw obywatelskich,
- zasady tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych,
- zasady promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych,
- formalne wymogi, jakim muszą odpowiadać składane projekty,

z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

Tymczasem, dokonując analizy badanej uchwały organ nadzoru ustalił, że w § 8 ust. 1 uchwały Rada Gminy Radziechowy-Wieprz postanowiła, że *Do projektu uchwały dołącza się wykaz czytelnych podpisów co najmniej 200 mieszkańców Gminy Radziechowy-Wieprz występujących z inicjatywą obywatelską, posiadających czynne prawo wyborcze do Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z podaniem ich imienia i nazwiska, adresu zamieszkania oraz daty urodzenia.* Unormowanie w zakresie minimalnej, wymaganej liczby podpisów mieszkańców popierających projekt uchwały uznać należy za prawnie niedopuszczalną modyfikację przepisu art. 41a ust. 2 ustawy, zgodnie z którym grupa mieszkańców, o której mowa w ust. 1, musi liczyć (...) w gminie do 20 000 mieszkańców - **co najmniej 200 osób**. Materia będąca przedmiotem analizowanego

przepisu uchwały została już zatem precyzyjnie unormowana ustawowo. Jednocześnie, Rada Gminy Radziechowy-Wieprz przepisem § 8 ust. 1 uchwały, w części przepisu wskazującej na minimalną liczbę 200 mieszkańców Gminy Radziechowy-Wieprz *występujących z inicjatywą obywatelską*, wykroczyła poza ramy delegacji ustawowej określonej przepisem art. 41a ust. 5 ustawy.

Tym samym, działanie Rady w zakresie unormowań dotyczących minimalnej liczby podpisów mieszkańców występujących z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą ocenić należy jako naruszające prawo w sposób istotny. Dokonując takiego uregulowania Rada Gminy naruszyła art. 2 Konstytucji. Podstawową zasadą państwa prawnego jest bowiem to, że władze publiczne działać mogą jedynie **na podstawie i w ramach prawa** oraz czynić tylko to, co prawo im dozwala lub nakazuje, obywatele zaś mogą czynić to wszystko, czego im prawo nie zakazuje. Wśród szczegółowych reguł wyprowadzonych z art. 2 wymienia się m.in. podział władz, niezawisłość sądów i prawo każdego do sądu, do uczciwego oraz bezstronnego wymiaru sprawiedliwości, przestrzeganie zasad poprawnego prawotwórstwa, jawność i jasność prawa, niedziałanie prawa wstecz (P. Winczorek „Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., wyd. Liber, Warszawa 2000, s. 15).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr VI/46/19 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty - została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności we wskazanej części uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak